

PATVIRTINTA

Rokiškio rajono savivaldybės administracijos
direktoriaus 2022 m. gruodžio 14 d.
įsakymu Nr. AV-1290

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS IŽDO FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ APSKAITOS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rokiškio rajono savivaldybės išdo finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos aprašo tikslas – reglamentuoti ir detalizuoti finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų pripažinimą, grupavimą, palūkanų pajamų ir sąnaudų registravimą, baudų ir delspinigių pajamų ir sąnaudų registravimą, valiutos kurso pasikeitimo įtakos pajamų ir sąnaudų registravimą, dividendų registravimą, kitų finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų registravimą ir sąskaitų uždarymą, pasibaigus finansiniams metams.

II. FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ PRIPAŽINIMAS

2. Finansinės ir investicinės veiklos pajamos pripažįstamos tada, kai tenkinamos visos šios sąlygos:

- 2.1. yra tikėtina, kad savivaldybės išdas gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą;
- 2.2. galima patikimai įvertinti pajamas;
- 2.3. galima patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.

3. Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos pripažįstamos tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kuriuo jos buvo patirtos.

4. Valiutų kursų skirtumas pripažįstamas finansinės ir investicinės veiklos pajamomis arba sąnaudomis pagal 21-ąjį VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“.

5. Finansinės ir investicinės veiklos pajamos registruojamos savivaldybės išdo sąskaitų plano 76-os grupės sąskaitose, o sąnaudos registruojamos savivaldybės išdo sąskaitų plano 89-os grupės sąskaitose.

III. FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS PAJAMŲ BEI SĄNAUDŲ GRUPAVIMAS

6. Finansinės ir investicinės veiklos pajamos yra skirstomos į šias grupes (grupuojama savivaldybės išdo sąskaitų plano sąskaitose):

6.1. palūkanų pajamos (sąskaitų plano 761-os grupės sąskaitos) (7.1 ir 7.2.3 operacijos);

6.2. baudų ir delspinigių pajamos (sąskaitų plano 762-os grupės sąskaitos) (7.4.1 operacija);

6.3. pajamos dėl teigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos (sąskaitų plano 763-os grupės sąskaitos) (7.5.1 operacija);

6.4. dividendai (sąskaitų plano 765-os grupės sąskaitos) (7.6 operacija);

6.5. kitos finansinės ir investicinės veiklos pajamos (sąskaitų plano 767-os grupės sąskaitos).

7. Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos yra skirstomos į šias grupes (grupuojama BĮ sąskaitų plano sąskaitose):

7.1. palūkanų sąnaudos (sąskaitų plano 891-os grupės sąskaitos) (7.3.5 operacija);

7.2. baudų ir delspinigių sąnaudos (sąskaitų plano 892-os grupės sąskaitos) (7.8 operacija);

7.3. sąnaudos dėl neigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos (sąskaitų plano 893-os grupės sąskaitos) (7.5.2 operacija);

7.4. finansinės ir investicinės veiklos kitos sąnaudos (sąskaitų plano 896-os grupės sąskaitos) (7.2.2a operacija).

8. Su finansinės ir investicinės veiklos pajamomis ir sąnaudomis susijusios operacijos apskaitoje turi būti registruojamos nurodant šiuos detalizavimo požymius: finansavimo šaltinį, valstybės funkciją, valstybės ir savivaldybės biudžeto išlaidų ir pajamų ekonominės klasifikacijos straipsnį, subjekto požymį.

IV. PALŪKANŲ PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ REGISTRAVIMAS

9. Finansinės ir investicinės veiklos palūkanų pajamos savivaldybės išde skirstomos į:

9.1. palūkanų pajamas už turto naudojimą (už išdo ar BĮ teigiamą banko sąskaitos likutį ar banko indėlį, suteiktą paskolą);

9.2. sąlygines palūkanų pajamas (susijusias su ilgalaikių gautinų sumų amortizacija) – palūkanų pajamas, kurios apskaičiuojamos apskaitos tikslais, tačiau nėra faktiškai gaunamos;

10. Palūkanų pajamos, gaunamos už turto naudojimą (teigiamą banko sąskaitos likutį, banko indėlį) tą patį ataskaitinį laikotarpį, yra pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje pagal banko išrašą (7.1.4b operacija). Jeigu palūkanų mokėtojui prievolė sumokėti einamojo ketvirčio palūkanas atsiras tik kitą ataskaitinį laikotarpį, ketvirčio pabaigoje pagal sutartį arba palūkanų mokėjimo grafiką turi būti sukaupiamos palūkanų pajamos (registruojamos nerealizuotų palūkanų pajamų sąskaitoje (7.1.1 operacija). Suėjus palūkanų mokėjimo terminui yra pripažįstamos gautinos sumos ir realizuotos palūkanų pajamos (7.1.2 operacija) bei storno įrašu yra atstatomos anksčiau pripažintos nerealizuotos palūkanų pajamos (7.1.3 operacija). Gavus palūkanas į savivaldybės išdo sąskaitą yra mažinamos gautinos sumos (7.1.4a operacija). Tuo atveju, kai registruojamos palūkanų pajamos už teigiamą sąskaitos likutį, gautinos palūkanos nėra registruojamos, o iškart registruojamos realizuotos palūkanų pajamos pinigų gavimo momentu (7.1.4b operacija).

11. Ilgalaikės gautinos sumos pirminio pripažinimo metu registruojamos įsigijimo savikaina (7.2.1a ir 7.2.1b operacija).

12. Registruojant ilgalaikes gautinas sumas, reikia nustatyti, kokia yra šių ilgalaikių gautinų sumų apskaičiuotų palūkanų norma. Ji naudojama iškart po pirminio ilgalaikių gautinų sumų pripažinimo įsigijimo savikaina, įvertinant jas amortizuota savikaina.

13. Ilgalaikės gautinos sumos perskaičiuojamos amortizuota savikaina naudojant šią formulę:

$$AS = PS_1 / (1+r) + PS_2 / (1+r)^2 + \dots + PS_n / (1+r)^n, \text{ kur}$$

AS – amortizuota savikaina;

PS₁...PS_n – 1-ojo – n-ojo laikotarpio grynieji būsimieji pinigų srautai;

r – nustatyta laikotarpio apskaičiuotų palūkanų norma pirminio pripažinimo metu;

1 ... n – laikotarpiai (ketvirčiai), kurių grynieji būsimieji pinigų srautai skaičiuojami.

14. Kai savivaldybės išdas turi ilgalaikių gautinų sumų, perskaičiavus ilgalaikes gautinas sumas amortizuota savikaina, pripažintos įsigijimo savikainos ir apskaičiuotos amortizuotos savikainos skirtumu mažinama:

14.1. ilgalaikė gautina suma ir pripažįstamos kitos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos, jei ilgalaikė gautina suma atsirado dėl skolinio įsipareigojimo (7.2.2a operacija);

14.2. ilgalaikė gautina suma ir pripažintos pajamos, jei jos buvo užregistruotos registruojant ilgalaikę gautiną sumą (7.2.2b operacija).

15. Kiekvieno ketvirčio paskutinę dieną savivaldybės išdo apskaitoje (nerealizuotų palūkanų pajamų sąskaitoje) pripažįstamos sąlyginės palūkanų pajamos, kai yra užregistruotos ilgalaikės gautinos sumos (7.2.3 operacija).

16. Finansinės ir investicinės veiklos palūkanų sąnaudos skirstomos į:

16.1. paskolų palūkanų sąnaudas;

16.2. sąlygines palūkanų sąnaudas (susijusias su ilgalaikių įsipareigojimų ir atidėjinių amortizacija).

17. Paskolų palūkanų sąnaudos turi būti sukauptos kiekvieno ketvirčio pabaigoje, jeigu prievolė sumokėti dalį arba visas einamojo ketvirčio palūkanas atsiras kitą ataskaitinį laikotarpį. Tokiu atveju palūkanų sąnaudos yra kaupiamos ketvirčio pabaigoje pagal sutartį (registruojamos nerealizuotų palūkanų sąnaudų sąskaitoje (7.7.1 operacija)). Atėjus palūkanų mokėjimo terminui, savivaldybės išdas apskaitoje registruojamos mokėtinos palūkanos ir realizuotų palūkanų sąnaudos (7.7.2 operacija) bei storno įrašu atstatomos anksčiau pripažintos nerealizuotos palūkanų sąnaudos (7.7.3 operacija). Kuomet savivaldybės išdas sumoka palūkanas kreditoriui, registruojamas mokėtinų sumų sumažėjimas (7.7.4 operacija).

18. Ilgalaikiai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu registruojami įsigijimo savikaina (7.3.1 operacija).

19. Registruojant ilgalaikius įsipareigojimus, reikia nustatyti, kokia yra šių ilgalaikių įsipareigojimų apskaičiuotų palūkanų norma. Ji naudojama, įvertinant ilgalaikius įsipareigojimus amortizuota savikaina iškart po pirminio jų pripažinimo įsigijimo savikaina. Ilgalaikiai įsipareigojimai perskaičiuojami amortizuota savikaina naudojant 12-ame šios tvarkos aprašo punkte nurodytą formulę. Amortizuotos savikainos ir įsigijimo savikainos skirtumo suma mažinami pripažinti ilgalaikiai įsipareigojimai (7.3.3 operacija).

20. Kiekvieno kito ketvirčio paskutinę dieną savivaldybės išdo apskaitoje pripažįstamos sąlyginės palūkanų sąnaudos, kai yra užregistruotas ilgalaikis įsipareigojimas ar ilgalaikis atidėjinytis ir kai palūkanų norma skiriasi nuo apskaičiuotų palūkanų normos (7.3.5 operacija).

21. Jeigu registruojamos sąlyginės palūkanų sąnaudos, kurios apskaičiuojamos amortizuojant ilgalaikius įsipareigojimus, apmokamus iš finansavimo sumų, tuomet pripažinus sąlygines palūkanų sąnaudas, pripažįstamos ir finansavimo pajamos (7.3.6 operacija).

V. BAUDŲ IR DELSPINIGIŲ PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ REGISTRAVIMAS

22. Savivaldybės išdo apskaitoje baudų, delspinigių ir kitų netesybų (toliau vadinama – baudų ir delspinigių) pajamos pripažįstamos tada, kai atsiranda prievolė mokėtojui sumokėti šias sumas. Priklausomai nuo baudų ir delspinigių atgavimo tikimybės, kuri nustatoma atsižvelgiant į istorinius (praėjusių finansinių metų) baudų ir delspinigių surinkimo duomenis bei mokėtojo mokėjimų istoriją (jei tokia yra), pajamos yra registruojamos pagal:

22.1. baudų, delspinigių apskaičiavimo pažymą (7.4.1 operacija), jei tikimybė gauti baudas ar delspinigius yra didesnė nei 50 proc.;

22.2. įplaukas, jeigu tikimybė gauti baudas ar delspinigius yra mažesnė nei 50 proc. Iki gavimo momento gautinos baudų ir delspinigių sumos registruojamos nebalansinėse sąskaitose.

23. Savivaldybės išdo apskaitoje baudų ir delspinigių sąnaudos turi būti pripažintos tos dienos data, kurią atsiranda prievolė sumokėti šias sumas. Baudų ir delspinigių sąnaudos registruojamos pagal baudų ar delspinigių pažymą arba kitą dokumentą (7.8 operacija).

VI. VALIUTOS KURSO PASIKEITIMO ĮTAKOS PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ REGISTRAVIMAS

24. Finansinės ir investicinės veiklos valiutų kursų pasikeitimo įtaka yra registruojama:

24.1. kai sąskaitos užsienio valiuta gavimo data skiriasi nuo sąskaitos apmokėjimo datos;

24.2. kai finansinių ataskaitų rinkinių sudarymo dienos kursu yra perskaičiuojami sąskaitų (banko sąskaitų, mokėtojų (pirkėjų), gavėjų (tiekėjų) įsiskolinimų) likučiai užsienio valiutomis.

25. Jei apskaičiavus valiutų kursų pasikeitimo įtaką šio tvarkos aprašo 22 punkte nurodytais atvejais gaunamas teigiamas rezultatas, tuomet registruojamos pajamos dėl teigiamos valiutų kursų pasikeitimo įtakos (7.5.1 operacija), jeigu gaunamas neigiamas rezultatas – sąnaudos dėl neigiamos valiutų kursų pasikeitimo įtakos (7.5.2 operacija).

26. Savivaldybės išdo veiklos rezultatų ataskaitoje rodomas bendras valiutų kurso pasikeitimo rezultatas, t.y. skirtumas dėl teigiamos ir neigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos, o pinigų srautų ataskaitoje – pinigų ir pinigų ekvivalentų pasikeitimas dėl valiutos kurso pasikeitimo įtakos paskutinę ataskaitinio ketvirčio dieną.

VII. DIVIDENDŲ REGISTRAVIMAS

27. Dividendai, kuriuos išmoka įmonės, kurių akcijų turi savivaldybės asignavimų valdytojai, yra laikomi savivaldybės išdo pajamomis (7.6 operacija).

28. Paskelbus akcininkų sprendimą mokėti dividendus, savivaldybės išdo apskaitoje pagal asignavimų valdytojų per 5 (penkias) darbo dienas nuo sprendimo mokėti dividendus paskelbimo savivaldybės išdui pateiktos ataskaitos duomenis yra registruojamos dividendų pajamos ir gautini dividendai (7.6.1 operacija). Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, gavus ataskaitą iš Valstybinės mokesčių inspekcijos apie į savivaldybės išdo sąskaitą pervestus dividendus, gautus iš juos mokančių subjektų, savivaldybės išdo apskaitoje mažinami gautini dividendai (7.6.2 operacija).

VIII. KITŲ FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ REGISTRAVIMAS

29. Kitomis finansinės ir investicinės veiklos pajamomis arba sąnaudomis registruojamas ilgalaikių gautinų sumų ir ilgalaikių įsipareigojimų įsigijimo savikainos ir amortizuotos savikainos skirtumas (žr. šio tvarkos aprašo III skyriuje).

IX. FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS SĄSKAITŲ UŽDARYMAS PASIBAIGUS FINANSINIAMS METAMS

30. Užregistravus visas finansinių metų ūkines operacijas, visos finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų sąskaitos uždaromos. Paskutinę finansinių metų dieną visų finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų sąskaitų likučiai perkeliama į 3100001 sąskaitą „Einamųjų metų perviršis ar deficitas“. Pajamų ir sąnaudų sąskaitų uždarymo pavyzdys pateiktas Pajamų apskaitos Rokiškio rajono savivaldybės išde tvarkos apraše (6.10 operacija).
